

Amezaga'tar Bingen

Euzko Gaztedi, 1969-02/03: 3.

Gure beste gizon aundienetako bat joan zaigu betiko; gure erriak ain bearreko duan gizon-saileko bat: erri ta euskera maite duan jakintsu langille bat, burua ta biotza bere errian jarrita zauzkan gizona; ori ta geiago baizan Amezaga'tar Bingen, g.b.

Orretarako bizi zan, bere erriaren alde lan egiteko; bere sendi ederra lan gogorrean aurrera atera, ta zituan indar guziak erriari eskeintzeko. Ala ziran bere asmoak. Eta ala bear, bere bizi guzian ori besterik ez baizuan egin. Getxo'n jaioa zan; lege-gizon gaztea zan oraindik guda eldu zanean, eta Eusko-Jaurlaritza'ren Lenengo Erakusketa bere ardurapean jarri zuten; poz aundi ori berarekin eraman zuan gure aberkide maiteak, bein baño geiagotan aritu zitzaidan-da orduan iriki zituan ikastolak aitatzen. Montevideo'n egon zan gero, itxasoz onuntz etortzera beartua egon zanean, eta an ere gure erriaren izena goi-goian jarri zuan, gure Jaurlaritzaren ordezkaria baizan eta bertako Ikastetxe Nagusian gure jakintza irakasten baizuan; Caracas'era etorri zanean gure Eusko-Etxe'an idazkari bezela lan bikaña egin zuan, eta bere itz jakintsu ta aberatsa asko ta askotan izan genduan gure maixu; Gero, Fundación Boulton'en ixtori billatzalle bezela lan egin zuan bere eriotza artean, eta an zegoala bost liburu eder argitaratu zituan: *Jesús Muñoz Tebar*, *Hombres de la Guipuzcoana de Caracas*, *El General Juan Uslar*, *El elemento vasco en el siglo XVIII venezolano* ta *Vicente Antonio de Icuza, comandante de corsarios*; eta ez dira nolanaikoak; oietako batzuek Comisión Cuatricentaria de Caracas'en ardurapean argitaratuak izan ziran.

Euskaltzaindiko laguntzalle genduan Amezaga; naiz eta bera euskeldun berria izan, euskera oso gutxik bezela ezagutzen zuan, eta baita liburuak euskera ederrean idatzi ere. Geienak erderatik euskaratuak izan ziran, bañan sakonak eta garrantzitsuak danak: Shakespeare'ren "Hamlet" eta Oscar Wilde'ren liburu bat, biak ingeleratik; Cicerón'en eta Plinio'ren liburuak latinetik; Descartes'en liburu bat prantseratik; Esquilo'ren liburu bat grekostatik; Cervantes'en "El Licenciado Vidriera" ta Juan Ramón Jiménez'en "Platero ta ni", ta gero Bolívar'en "La Carta de Jamaica", danak gazteleratik; ba liteke ni orain gogoratzen ez naizen beste bateren bat ere izatea; ba dakit bere seme-alaba jatorrak, guraso ta erri-maiteak danak, oraindik argitaratu gabe zeuzkan lan batzuek argitaratzeko asmoetan dirala.

Erderaz ere ba zuen atera berria, ta Mirentxu bere alaba laztanari eskeña: "El hombre vasco", Editorial Ekin'en egindako liburu ederra, berak emandako itzaldi sakon eta jakingarriekin osatua.

Au da bere lanetan ikusten degun gizona: euskaldun eta euskera-maite jakintsu ta langillea; bañan bera ezagutu ta berarekin maiz egoten giñanok ba dakigu lan orretzaz gañera zenbat eta zenbateko egite-asmoz betea zegoan bere gogo; oraindik osasuntsu ta zendo zegoan gizona eraman digu Jaungoikoak usterik gutxiena gendunean; ala baitira Bere aginduak.

Goian Bego Amezaga'tar Bingen berak ainbeste maite Zuanarekin; eta emen geratu zaizkion bere emazte ta seme-alabei gure samiñ-agurra.